

Fóia acést'a eae totu a opt'a di — dar prenumeratiunile se primescu in tóte dítele.

Pretulu pentru Austria pe anu 6 fl. v. a. pe $\frac{1}{2}$ de anu 3 fl. pe trei lune 1 fl. 50. cr.; pentru alte tieri: pe anu 7 fl. 20 cr. pe $\frac{1}{2}$ de anu 3 fl. 60 cr. pe trei lune 1 fl. 80 cr.

Tóte siediénte si banu de prenumeratiune sunt de a tramite la Redactiune: Strat'a lui Leopoldu Nr. 33.

Gur'a Satului in tier'a tocanariloru.

II

Plecaramu mai departe. Inaintamu cu iutiéla mare, multu mai repede decâtu cum poteam sê mergu cu velocipedulu meu din síregla sboramu chiar intocmai ca paserea, cu cuculu.

Dar n'am dí's'o bine! Nu ca cuculu, ci ca Cuuculu; cá-ci între „cuculu cu e micu si între Cuuculu cu C mare si cu doi „u“ este mare deosebire, si a nume cuculu cu e micu n'a intratu in congresulu catolicu, éra Cuuculu cu C mare si cu doi „u“ . . . . . maná de minune bine si iute cei patru cai ai proto-popul'ui de Santeu, prinsi in trasur'a prima.

* * *

Cá-ci noi compuncamu unu caravanu marisioru, — mergemu cu trei trasure.

Io ocupamu locu in cea mai de pe urma.

Mergeamu si totu inaintamu, si cum ne apropiamu mai multu, me cuprindea o gróza mare, cá adeca fratii din Siomeut'a, purcediendu din iubirea loru cea mare cátra mine, m'oru face si pe mine cu — piele de cane.

* * *

Nu mi-am adusu a minte, cá Gur'a Satului nici odata nu s'a luptatu in interesulu magiariloru, si astfelu nici nu póte sê fia — nemisiu.

* * *

— Óre fi-voru multi la adunarea de la Siomeut'a? — me întreba vecinulu meu.

— Nu scóu, respunsei, cá-ci fratii nostri de acolo au smintitu treb'a. Ei aru fi trebuitu sê vestéscá încă de timpuriu, cá la Siomeut'a se voru impartí si diplóme nobilitarie, atunce de buna séma

s'aru fi adunatu multi romani din comitatele invecinate.

* * *

Atunce dóra ar fi venitu macaru unulu si dintre caprarii de la Naseudu.

* * *

De la o vreme inse pe mine éra me apucá o fóme nespusa. Acuma mamaliga am mancatu, mi-a venitu poft'a sê mancu si o tocana ardelenésca.

In satulu vecinu me despartíi de celelalte dóue trasure, si intrai la unu crestinu.

— Bade Simióne, i dísei, eu sum Gur'a Satului, am vinitu la dta sê me ospetedi cu tocana.

— Bucurosu, respunse dinsulu; mi-pare bine, cá te vedu *viganu*.

— Apoi, har' Domnului, io *siohan-siohanita* nu su altcum, decâtu totu *viganu*.

— Tu Flóre, én vina, — strigá dinsulu.

Se iyí o nevésta.

— Éta aice badea Gur'a Satului, én fá-i iute o tocana buna.

— Numai sê pui cépa multa in ea, cá-ci asié mi-place, — i observai io.

— Cépa? — me întrebara ambii cu mirare, — la noi nu se face cu cépa.

— Ti-am spusu, cá mie mi-place asié, pune numai cépa cátu de multa si nu-ti pase de nimica, — i respunsei éra.

Peste pucinu timpulu mancaru fu gata, si ne puseramu la mésa.

Me uitai in blidu sê-mi scotu tocana, dar ce vedui acolo?

Mamaliga.

In satulu vecinu candu am cerutu mamaliga, mi-a facutu „tocana“, — si aice poftindu tocana, mi-dadura mamaliga.

Si inca ce mamaliga? Plina plinutia de cépa.

Vai mancă-te-ar binele tiér'a mamaligariloru!

Acuma ce sê facu? Mamaliga cu cépa nici in visu n'am mancatu. Me uitam in blidu, dar nu po-team sê me impacu delocu cu contrastulu de acolo. Mancarea compusa din mamaliga si cépa mi-para intoomai ca dualismulu austro-magiaru. Cugetam sê mancu antâiu mamalig'a, apoi cép'a. Incercai, dar nu se potea. Me scolai dara flamendu, si necasitu disei plugariului sê remâia *viganu*, si pornii.

* * *

Numai pe drumu mi-adusei a minte, câ in Chioru tocan'a e — mamaliga.

* * *

Dar esîndu din satu, pe campu am patit'o si mai a dracului.

Intr'unu locu daduramu de trei drumuri, si fiindu câ dintre noi nici unulu n'am umblatu prin locurile aceste, n'amu sciutu pe care sê apucâmu?

Si ca sê avemu si mai mare placere, incepù a ploá.

Din secretele redactiunale.

Ca onorabili mei cetitori sê aiba idea, ce articoli primescu eu câte-odata de ici de colo, éta publicu aice unulu sê ve delectati si dvóstre; si dupa ce l'ati cetitu, binevoiti a-mi spune si mie, ce contiene acela?

Articolulu suna asié:

Articlu pentru renume.

De multu s'a infiptu in mine schintéu'a descoperirii faptei brave documentata prin organulu diuariului . . . . in se elemintele reactionarie aprinderii m'a retrasu interimalminte de la acést'a, pana chiaru in momentulu presinte, candu aceea precum va urma mai la vale — in flacara ardienda o vomu spectá. — On. publicu lectoru mi-va da permisiva voia de a me oferí de recensentu la obieptulu cestianandu, cu atâtu mai vertosu, ca la toti ni datorintia stricta si sincera titulantiele fratiloru eranti de a inseniná; de astfeliu inseminare are importanta necesitate respectivulu autoriu, pentru a se poté superá prejude-tiele si presuntionile ce s'aru escá din caus'a bufoneriei autoriului de sub intrebare, câ-ci de multe ori eficacitatea altor'a o nulifica unii eranti de astufeliu. De altminte acestu opu e filologicu cumva. Tóte aceste sunt numai prohusiune catastrofei veninde.

Nu sciu candu se ajunga literatur'a romana la masimulu gradu alu culturei, déca asié Meconati va se aiba. Mai departe datele sicure si aceea mi siop-tescu, — pe langa tóte câ dsa se recomenda de a supra intieleptu, ce si-a cascigatu prin eroitatea de gura, totusi esceléza, — produsu finalminte din caus'a unduláarii sale perpetua i s'a implinitu tandem aliquando voi'a, cu tóte câ va sê eserceze potere discretionaria.

Cu inchiderea referade mi sincere nu potiu re-

Din departare diariramu unu copilu, carele grigea de nesce boi. I strigaramu:

— Mei copile, care drumu duce la Siomecut'a?

Copilulu nu response nimica. De buna séma nu ne audí. Me coborii dara si acoperindu-me cu pledulu meu de caletoria, grabii câtra copilu.

Copilulu inse, dóra spariandu-se de imbracamentulu meu ciudatu, cum me diari, indata o luá pe picioru si incepù sê fuga de mine, io dupa elu.

Cei din caruti incepura a ride cu hohotu, éra eu vediendu, câ copilulu scie sê fuga mai bine decâtu mine, me rentorsei la consociei mei, si apucaramu pe drumulu de midilocu.

* * *

Nu peste multu intelniramu pe unu nadragariu; gandindu, câ e unguru, lu-intrebai ungu-resce:

— Erre van Somkut?

— Schon gut! Schon gut! — response elu nemptiesco, confundandu cuventulu „Somkut“ cu „schon gut.“

* * *

Aice inca nu se gata povestea.

Gur'a Satului.

tacé si inca odata a nu me adresá câtra autoriulu meu astufeliu: procedur'a dtale nici decâtu nu e ritmica cu a seclului 19; acuma eu singuru ce presuntione se am despre facultatea Dtale cugetativa? Ce cuteszantia órba ai avutu? Aru fi de optabilu pentru Dta sê te mai poti fortificá substructiunea, ce in presinte e ruinabila; — ai cugetatu câ lucrulu Dtale va fi óre-carea obreptiune neconsiderata, vedi acú rezultatulu e cam naiafragiosu, deci abdí de mistificariile acele, te emaculéza de invinuirile ce s'aru mai nasce; pana atunci candu te vei simtí destulu de potentu a coresponde chiamáarii susceptute; inclusive ti recomendu o viétia irreplehensibila si ca sê nu iai numele lui Dzeu indesiertu, séu déca lu vei luá fi sinceru, dechiara, câ ai pecatuitu, câ-ci altminte aberedi apoi ratiocinative nu vei merge in raiu.

M. V. C.

„Imnulu creatiunii.“

Acest'a e titlulu unui poemu, cu care s'a deschisu sesiunea anului curinte a societáti academice romane. Unele diuarie serióse de ale nóstre au numitu *sublimu* acestu poemu. Si intru adeveru poes'i'a ast'a e unu sublimu — rebusu. Si ca publiculu romanu sê-lu póta intielege, veteranulu autoriu l'a scrisu de jumetate — latinesco. Éta o mica colectiune: materia inerta, si vaga si informa, — tenebre, — equilibriu, — vóce omnipotentá, — planulu Presciintiei, — dómna, — tabernacolu, — talpe divine, — ascindura, — se nuntira, — descindura, — puteri priordiale, — prunci-angeli, — lucide, — risorgeti, — congregatii, — pelage, — o Mater Tora sacra, — scl. scl. O Mater, Mater! Me miru, câ din acestu rebusu mai próspetu alu dlui autoru lipsesce cuventulu „pater“, câ-ci do'a sa mai are inca o poesia, care se incepe asié:

Pater, tu carui Tat'a se 'nchina!

TRÉNCA si FLÉNCA.

T. Unde ai fostu, sora Flénca, in septeman'a trecuta?

F. D'apoi am umblatu pe la Naseudu.

T. Ce-ai facutu acolo?

F. Amu alesu deputatu.

T. Cum asié? Si tu ai votatu?

F. Erá p'ací aprópe sê votezu si io, cá-ci nu erau alegatori ca 'n palma. Numai siepte insi s'au gasitu.

T. Numai?

F. Numai dio! Si-aceia numai tardû — *dupa têrgu.*

Concursulu de la Orade.

(Balada din 12 aug. 1869.)

Timpulu vine si soasesce,
Mergu studentii saracesce,
Mergu pe josu in departare,
Colo la Oradea-mare,
Mergu studentii din Beinsi,
Ce-su la numeru patru insi.

Mergu studentii sê-i primésca
Pe carier'a preotiésca
Episcopulu, bunu parinte,
Ca 'ntre toti celu mai cu minte.
Mergu studentii din Beinsi,
Ce-su la numeru patru insi.

Ei toti patru-su escelenti,
Si pré laudati studenti,
Nici unulu nu s'a 'ndoitu,
Cumca nu va fi primitu,
Cá-su studenti de la Beinsi,
Si-su la numeru patru insi.

Cum sosira, concurara,
Inse hîdu se insielara,
Cá-ci de popi dio nu-i primira,
Ba 'nca nici nu-i amintira,
Cá-su studenti de la Beinsi,
De si-su numai patru insi.

De aru fi fostu ei din Orade,
I-ar fi primitu cu parade,
Dar Beinsiulu multu cârtitu
Trebuie prostituitu,
Cá nu-i bunu de la Beinsi
Nici unulu din patru insi.

TANDA si MANDA.

T. Ce nou scii, frate Mando?

M. Audu, cá marele nostru barbatu WWWlad a fostu la Oradea-mare.

T. Apoi acolo a fostu in elementulu seu.

M. Pentru aceea s'a aretatu dara asié mare vi-tézu.

T. Cum asié?

M. A fostu tare maniosu, si in man'á lui cea mare a amenintiatu pe Gur'a Satului.

T. Apoi óre pentru ce s'a maniatu dsa éra asié tare?

M. Dóra pentru cá nu si-a vediutu portretulu in Panteonulu Romanu.

T. Ce mai scriu foile unguresci despre adunarea de la Siomeut'a?

M. Tóte scriu binisioru, numai fói'a calugari-loru liberali se necasiesce, si se mira, cá acolo s'a vorbitu totu romanesc.

T. Dni'a ei dóra ar fi doritu, ca si disertatiu-nile sê se fi tienutu in limb'a unguresca.

M. Lucru naturalu. Eu me miru numai, cá óre fóia unguresca n'a pretinsu inca pan'acuma, ca si presiedintele stateloru unite sê vorbésca in parlamentu in limb'a unguresca.

Tiganulu si pecurariulu.

Odata unu tiganu a cugetatu, cá ar fi bine sê mance elu carne de miel.

In diu'a urmatória a iesitu la munte si a vediutu o turma de oi.

— Taci, cá-i bine — a cugetatu tiganulu si candu a inseratu s'a dusu acolo si a furatu unu miel. — Pecurariulu l'a observatu si s'a dusu dupa elu. Tiganulu de frica s'a ascunsu intr'o scobitura de copaci.

— Tu esti mei tígane — díse pecurariulu.

— Ba nu-su eu, ci frate meu, fu respunsulu.

Pecurariulu inse l'a purecatu bine.

Post'a Jurei Satului.

„Frunzi scorde de colie“, esti unu omu de omenia, dotiulu scsuri nu scii scrie.

„Se in cu minte?“ Tínu diu eu. In viéti'a mea stórná risu mai cu dulce, decâtu de ast'a poesia — *rea.*

Dlul N . . . tiu. Mancá-ti-ai povestea.

„Doine.“ Le-amu primitu. Le vomu folosi la iérna — la atítiatu de focu.

Anunciurile din diuarie.

(Ilustrate prin icône reale.)

O domnişoară cu exterioru destul de placutu, cultivata si in artea musicala, in cea mai frumoşă etate, carea dispune de avere considerabila, doreşte pe calea acést'a a face cunoscintia cu unu domnu, si in casu conveniabilu a-lu luá de barbatu.

Se cauta unu cortelu liniscitu pentru o parochia de ómeni, cari traiescu in pacea si fericirea cea mai mare.

O féta solida, carea nu considera atá plat'a, câtu tratarea buna, doreşte a-si capetá unu locu ca crescatória de copile.

O familia nenorocita, in lips'a cea mai mare, apeléza la indurarea on. publicu.

Proprietariu, redactoru respundiatoriu si editoru: Iosifu Vulcanu.

Cu tipariulu lui Alesandru Kocsi in Pest'a. Piat'a Pesciloru Nr. 9.